

3 Jaarverslag Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De deelnemende gemeenten zijn op grond van de gemeenschappelijke regeling geheel en gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiële situatie bij het samenwerkingsorgaan en ook voor mogelijke tekorten of financiële tegenvallers. Dit betekent dat Holland Rijnland geen weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit hoeft te hebben (zie kader). Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland heeft wel een algemene reserve die eventueel kan worden ingezet bij eventuele risico's.

De deelnemende gemeenten worden minimaal driemaal per jaar geïnformeerd over het verloop van de begroting van Holland Rijnland door middel van de begroting, de Tussentijdse rapportage (Turap) en de jaarrekening. Indien aan de orde, informeert het dagelijks bestuur het algemeen bestuur over tussentijdse wijzigingen. Eventuele risico's worden zo spoedig mogelijk gemeld. Op basis van deze informatie worden de gemeenten in staat geacht voldoende voorzieningen in de eigen begroting te treffen. Deze eventuele risico's kunnen worden betrokken in het geheel van de door de gemeenten gelopen risico's. Daarom is er geen afzonderlijke risicoreserve bij de gemeenschappelijke regeling aangehouden.

Weerstandsvermogen

Het vermogen van Holland Rijnland om onverwachte financiële tegenvallers op te kunnen vangen.

Risico's

Onder risico's wordt verstaan alle voorzienbare risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

Risico's uit reguliere bedrijfsvoering

Elke organisatie kent risico's uit reguliere bedrijfsvoering, zo ook Holland Rijnland. Oorzaken hiervan kunnen gelegen zijn in onder meer:

- Automatisering / datalek
- Aanbestedingsprocedure

Er zijn processen ingericht om deze risico's zoveel mogelijk te beperken. De maximale omvang van eventueel optredende risico's worden geraamd op € 100.000 (afgerond), zijnde 1% van de begrote lasten.

Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat enkele kengetallen in de jaarrekening worden opgenomen die kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Deze kengetallen staan in onderstaande tabel.

Jaarverslag	Verloop van de kengetallen		
	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Jaarrekening 2021
Kengetallen:			
Netto schuldquote	-17,6%	-26,5%	-10,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-17,6%	-26,5%	-10,5%
Solvabiliteitsratio	5,7%	4,9%	2,8%
Structurele exploitatieruimte	3,4%	0,0%	1,8%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft aan in welke mate de schuldenlast van een organisatie een risico kan vormen voor de financiële positie. Dit wordt berekend door de schulden te verminderen met de vorderingen en dit te delen door de omzet van een bepaald jaar. Als bijvoorbeeld de netto schuldquote 100% is, betekent dit dat het totaal aan schulden minus vorderingen gelijk is aan de jaarlijkse omzet van de organisatie. Dit kan een risico vormen voor de organisatie doordat een stijging van de rente bij een hoge schuldquote een groot effect kan hebben op de rentelasten binnen de exploitatie.

Voor de jaarrekening 2020 geldt zelfs een negatieve netto schuldquote. Dit betekent dat het totaal van de vorderingen hoger is dan het totaal van de schulden. De netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, houdt ook rekening met leningen die de organisatie aan derden uitgeeft. Omdat Holland Rijnland geen leningen uitgeeft, is dit gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen het eigen vermogen (reserves) en het balanstotaal. Aan dit percentage valt dus af te lezen welk aandeel van de bezittingen van de organisatie is gefinancierd met eigen vermogen. De rest is gefinancierd met leningen. Aangezien Holland Rijnland reserves van beperkte omvang heeft, is de solvabiliteitsratio zeer laag.

Structurele exploitatieruimte

Structurele exploitatieruimte is een indicator om aan te geven hoeveel ruimte er structureel beschikbaar is in de begroting. Dit wordt berekend door het saldo van structurele baten en lasten te delen door de totale baten. Hoe hoger dit kengetal is, hoe meer ruimte er beschikbaar is om de begroting bij te sturen als dat nodig is.

Holland Rijnland wordt grotendeels gefinancierd door de deelnemende gemeenten. In die zin is er meerjarig geen sprake van exploitatieruimte. Wel kan het voorkomen dat in een jaar in de realisatie een resultaat wordt behaald zodat er sprake is van enige structurele exploitatieruimte bij de jaarrekening.

Onderstaande tabel toont een normering waartegen de diverse ratio's kunnen worden afgezet.

Normering			
Kengetallen:	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Netto schuldquote	< 100%	100% > < 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 100%	100% > < 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	30% < > 50%	< 30%
Structurele exploitatieruimte	> 0,6%	0% > < 0,6%	0%

3.2 Financiering

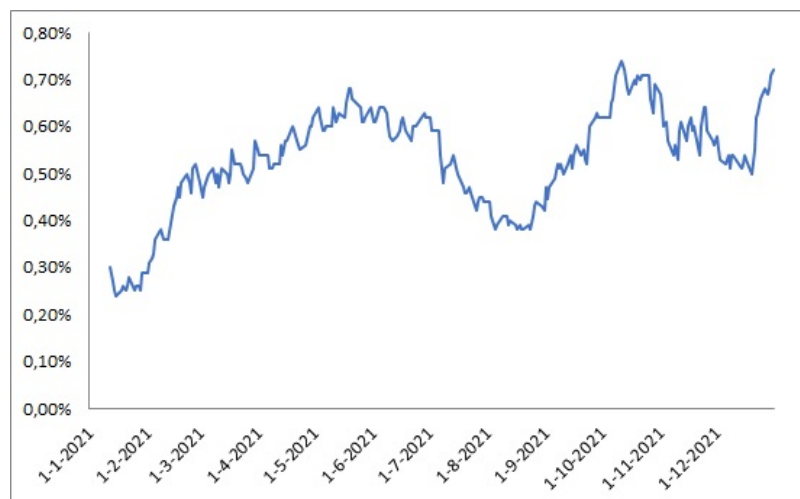
Inleiding

In de paragraaf financiering lichten we de ontwikkelingen en beleidskeuzes toe voor 2021 in een onderdeel "algemene ontwikkelingen" en een onderdeel "ontwikkelingen Holland Rijnland". Onder de "algemene ontwikkelingen" komen de renteontwikkelingen en ontwikkelingen van de wet- en regelgeving aan de orde. De "ontwikkelingen Holland Rijnland" richten zich specifiek op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van Holland Rijnland.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De gemiddelde kapitaalmarktrente (= langlopende financiering) voor rentevaste en lineaire leningen met een looptijd van twintig jaar is over 2021 uitgekomen op 0,52%. In 2020 was de gemiddelde rente 0,41%. De rente laat in de eerste maanden van 2021 een stijging zien, een rentedaling gedurende de zomer en opnieuw een rentestijging in de herfst.

De rente op de geldmarkt (= kortlopende financiering) wordt voornamelijk bepaald door het rentebeleid van de Europese Centrale Bank (ECB). De ECB gebruikt de rentestand om te sturen op de inflatie. Het belangrijkste tarief van de ECB is de herfinancieringsrente. De herfinancieringsrente is in 2021 niet aangepast (0%). De depositorente die de ECB hanteert is voor de geldmarkt de ondergrens. De depositorente is in 2021 niet aangepast (-0,5%), met als gevolg lage rentetarieven op (kas)geldleningen met een korte looptijd.

Ontwikkelingen Holland Rijnland

Beleidsverantwoording treasury

De exploitatietekorten van het samenwerkingsorgaan worden gefinancierd door de dertien deelnemende gemeenten. Op basis van de vastgestelde begroting wordt de geraamde gemeentelijke bijdrage als voorschot in rekening gebracht in de maand december van het lopende begrotingsjaar. Bij de vaststelling van de jaarrekening wordt de definitieve bijdrage over het betreffende jaar vastgesteld. Het rekeningresultaat wordt verrekend met de algemene reserve tenzij het algemeen bestuur anders besluit. Daarnaast zijn er geldstromen van ministeries en provincie waarvan de bedragen worden doorgegeven naar de betreffende instanties.

De treasury-functie binnen Holland Rijnland dient uitsluitend de publieke taak. Holland Rijnland heeft momenteel geen externe langlopende en kortlopende financieringsmiddelen in portefeuille. Wel heeft Holland Rijnland een beperkte kredietfaciliteit op de rekening courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Eventuele positieve saldi op de rekening courant worden afgestort in de schatkist van het Rijk.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,2% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze kasgeldlimiet in 2021 weergegeven:

Omschrijving	Gemiddelde netto vlottende schuld	Kasgeldlimiet	Ruimte (=+) of Overschrijding
eerste kwartaal 2021	-47.883.042	871.124	48.754.166
tweede kwartaal 2021	-60.051.053	871.124	60.922.177
derde kwartaal 2021	-66.222.393	871.124	67.093.517
vierde kwartaal 2021	-65.624.460	871.124	66.495.584

In 2021 overschreden we de kasgeldlimiet niet.

Renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze renterisiconorm in 2021 weergegeven:

Omschrijving	2020	2021
Begrotingstotaal	9.864.768	10.623.463
Wettelijk percentage	20%	20%
Renterisiconorm	1.972.954	2.124.693
Bedrag waarover renterisico wordt gelopen (aflossingen)	0	0
Ruimte onder renterisiconorm	1.972.954	2.124.693

Holland Rijnland heeft geen lopende langlopende leningen. Als gevolg hiervan loopt Holland Rijnland geen renterisico op herfinancieringen en voldoen we aan de renterisiconorm.

Schatkistbankieren

Gedurende 2021 zijn de overtollige middelen afgestort in de schatkist van het Rijk om binnen de gestelde doelmatigheidsdrempel te blijven.

Conform de vereisten in het BBV (art 52c) is in de toelichting op de balans het drempelbedrag vermeld en, per kwartaal, het bedrag aan middelen dat Holland Rijnland buiten de schatkist van het Rijk heeft aangehouden.

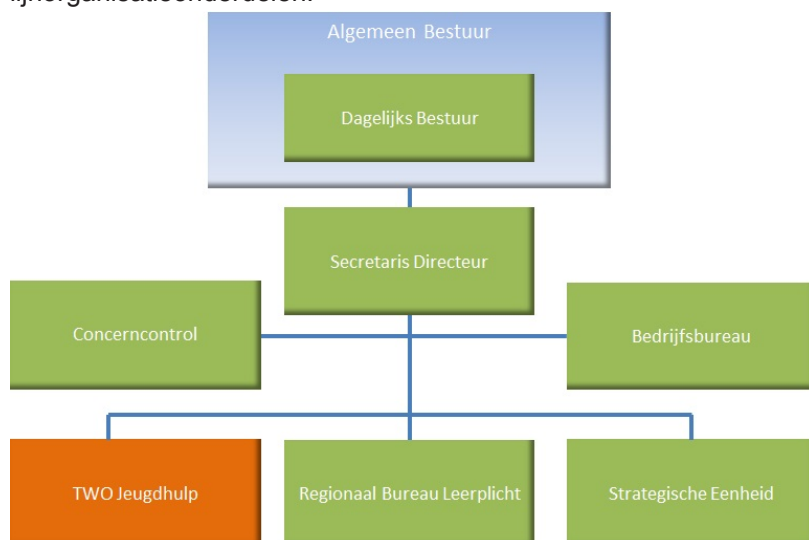
3.3 Bedrijfsvoering

Organisatie Holland Rijnland

De organisatie bestaat uit de volgende organisatieonderdelen:

- Strategische eenheid
- Regionaal Bureau Leerplicht (RBL)
- Bedrijfsbureau (inclusief Urgentiecommissie, Verkeersveiligheid, Regiotaxi en DIV)
- TWO Jeugdhulp

De bedrijfsvoeringstaken ICT, HRM, facilitaire zaken, financiën, juridische zaken en inkoop worden uitgevoerd door Servicepunt 71. De leiding van de organisatie ligt bij de secretaris-directeur. Concerncontrol adviseert de secretaris-directeur maar is een zelfstandige functie die uit de lijnorganisatie is gehaald vanwege de gewenste onafhankelijke positie ten opzichte van de lijnorganisatieonderdelen.

Personele zaken

Organisatieontwikkeling staat nog steeds hoog op de agenda. Het in 2017 vastgestelde opleidingsbeleid wordt vertaald in per jaar opgestelde opleidingsplannen. Verplichte opleidingen zoals voor leerplichtambtenaren en medewerkers in de bedrijfshulpverlening, vormen een belangrijk onderdeel daarvan. Daarnaast wordt ruimte geboden aan individuele ontwikkelwensen. In tegenstelling tot 2020 is het beschikbare opleidingsbudget, ondanks Corona, in 2021 veel beter benut.

Het ziekteverzuimcijfer is gestegen van 3,3% in 2020 naar 4,5% in 2021. Ondanks de stijging blijft het percentage wel onder het gemiddelde van 4,8% bij de overheid of in gemeenten. De stijging wordt veroorzaakt door een hoger aantal 'langverzuimers' en 'zeer-langverzuimers'.

Beleidsindicatoren

Als gevolg van de BBV-wijzigingen zijn met ingang van 1 januari 2018 beleidsindicatoren opgenomen. Met deze beleidsindicatoren is het via de website 'waarstaatjegemeente.nl' beter mogelijk de resultaten van gemeenten onderling te vergelijken. Van deze indicatoren vallen er een aantal onder het hoofdtakveld Bestuur en Organisatie. Omdat het voornamelijk overhead-gerelateerde indicatoren betreft, worden ze in deze paragraaf opgenomen. Het betreft de volgende indicatoren:

Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Holland Rijnland Begroting 2021	Holland Rijnland Jaarrekening 2021
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2021	0,11	0,11
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2021	0,11	0,11
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2021	€ 11,13	€ 15,05
Externe inhuur	Kosten inhuur als % van totale loonsom incl inhuur	2021	8,6%	31,9%
Overhead	% van de totale lasten	2021	25,6%	21,2%

3.4 Vennootschapsbelasting

Holland Rijnland is niet Vennootschapsbelasting(Vpb) -plichtig voor het jaar 2021. Voor de activiteiten rond jeugdhulp, leerplicht, de beleidsagenda, de woonruimteverdeling en detachering van personeel, is geen sprake van een onderneming en dus ook niet van Vpb-plicht. Bij de activiteit Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) kan Holland Rijnland een beroep doen op de vrijstelling in de Vpb voor dienstverleningsovereenkomsten. Per saldo is er dus geen sprake van een Vpb-plicht voor Holland Rijnland.

3.5 Heffingen en Leges

Voor één van de overige uitvoerende taken worden leges geïnd, namelijk bij de uitvoering van de woonruimteverdeling voor de toetsing van urgentieverzoeken. Het gaat om een bedrag van € 65 per aanvraag voor een urgentie of een stadvernieuwingsurgentie. In 2021 is een bedrag van circa €20.995 aan leges ontvangen. Begroot was een bedrag van €35.455. De onkosten voor het programma Overige uitvoerende taken, woonruimteverdeling onderdeel urgentieverlening worden vooral gedekt uit de reguliere bijdragen van alle deelnemende gemeenten.

3.6 Onvoorzien

De verplichting, conform artikel 28b van de BBV, een post onvoorzien op te nemen, is niet op Holland Rijnland van toepassing. Artikel 30a van de Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland bepaalt dat deelnemende gemeenten er steeds zorg voor dragen dat Holland Rijnland te allen tijde beschikt over voldoende middelen om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.